

B.A. (Part-II) Semester—IV Examination
(Literature of Classical Language)
PALI & PRAKRIT LITERATURE

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

N.B. : Write answers in your medium.

सूचना : स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.

सूचना : स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिये।

1. (A) Translate any **one** from the following :

खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे भाषांतर करा :

निम्नलिखित में से किसी एक का अनुवाद कीजिये :

- (i) 'ये ते जीवक एवमार्हसु-समणं गोतमउद्दिस्स पाणं आरभन्ति, तं समणो गोतमो जानं उद्दिस्सकत्तं मसं परिभुज्जति पटिच्चकम्मं न्ति न मे, ते वुत्तवादिनो, अत्माचिकखन्ति च मं ते असत्ता अभूतेन। तीही खो अहं, जीवक, ठानेहि मंस उपरि भोगन्ति वदामि दिंद्व, सुतं, परिसकितं-इमेहि खो अहं, जीवक तीहि ठानेहि मंस अपरिभोगन्ति वदामि। तीहि खो अहं, जीवक, ठानेहि मंस परिभोगन्ति वदामि। अदिद्वं, असुत्तं अपरिसकितं-इमेहि खो अहं, जीवक, तीही ठानेहि मंस परिभोगन्ति वदामि।

OR/किंवा/अथवा

- (ii) एवं मे सुतं। एकं समयं आयस्मा महाकच्चानो-मधुरायं विहराति गुन्दावने। अस्सोसि खो राजा माधुरो-अवन्तिपुत्तो समणो खलु भो कच्चानो मधुरायं विहरति गुन्दावने। तं खो पन भवन्सं कच्चानं एवं कल्याणो कित्तिसदो अल्भुगगतो-पण्डितो वियत्तो मेधावी बहुस्सुनो चित्तकथी कल्याणपटिभानो वृद्धो चेव अरहा च। साधु खो पन तथारूपानं अरहंतं दरसनं होती ति। अथ खो राजा माधुरो अवन्तिपुत्तो भद्रानि भद्रानि यानानि योजापेत्वा भद्रं यानं अभिरुहित्वा भद्रेहि भद्रेहि यानेहि मधुराय निग्यासि महच्चा राजानुभावेन आयस्मन्तं महाकच्चानं दरसनाय।

8

(B) तिपिटक साहित्यात 'मज्झिमनिकाय' ग्रंथाचे स्थान स्पष्ट करा.

तिपिटक साहित्य मे 'मज्झिमनिकाय' का स्थान स्पष्ट कीजिये।

OR/किंवा/अथवा

'मधुर सुत्ताचा' सारांश लिहून बोध स्पष्ट करा.

'मधुरसुत' का सारांश लिखकर बोध स्पष्ट कीजिये।

8

2. (A) Translate with reference to the context any **two** Gathas of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन गाथांचे संसंदर्भ स्पष्टीकरण करा :

निम्नलिखित में से किन्हीं दो गाथाओं का संसंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिये :

- (i) कच्चि अभिक्खसंवाना नावजानसि पण्डितं।
उक्काधारो मनुस्सानं कच्चि अपचितो तया।।
- (ii) पुच्छामि तं गोतम भूरिपज्ज। कथं करो सावको साधु होति।।
यो वा अगारा अनगारमेत्ति। अगारिनो वा पनुपासकासे।।
- (iii) पंचकामगुणे हित्वा पियरूपे मनोरमे।
सद्धाय धरा निक्खम दुक्खस्सन्तकशे भव।।
- (iv) तुवं हि लोकस्स सदेवकस्स। गति पजानासि परायणं च।
नचऽत्थि तुल्यो निपुणत्थदस्सी। तुवं हि बुद्धं पवरं वदन्ति।।

8

(B) 'सुत्तनिपात' ग्रंथाची माहिती लिहा.

'सुत्तनिपात' ग्रंथ के बारे में लिखिये।

OR/किंवा/अथवा

'राहुलसुत्ताचा' सारांश लिहा.

'राहुलसुत्त' का सारांश लिखिये।

8

3. (A) 'धेरगाथा' ग्रंथाविषयी माहिती लिहा.

'धेरगाथा' ग्रंथ के बारे में लिखिये।

OR/किंवा/अथवा

'सुनीत धेराची' विषयशैली वर्णन करा.

'सुनीत धेर' की विषयशैली का वर्णन कीजिये।

10

(B) टिपणात्मक प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) :

किन्हीं दो पर टिपणियां लिखिये :

(i) धेरगाथा

(ii) सुनीतधेर

(iii) अगिक भारद्वाज धेर

(iv) धेरांचे अनुभव।

6

4. (A) खालील शब्दाची विभक्ति लिहा (कोणतेही चार) :

निम्नलिखित शब्दों की विभक्ति लिखिये (केवल चार) :

(i) बुद्ध

(ii) कम्म

(iii) भिक्खूस्मि

(iv) पस्सनि

(v) लता

(vi) बुद्धेन।

8

(B) खालील शब्दाचा काळ ओळखा (कोणतेही चार) :

निम्नलिखित शब्दों का काल लिखिये (केवल चार) :

(i) पठामि

(ii) अपठ

(iii) गमीरसामि

(iv) मोदति

(v) तथागतस्स

(vi) अगम।

8

5. वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा (12 पैकी 8) :

वस्तुनिष्ठ प्रश्न लिखिये (केवल 8) :

- (1) मज्झिमनिकाय ग्रंथ या पिटकातून घेण्यात आलेला आहे :
(अ) सुत्तपिटक (ब) विनयपिटक
(क) अभिधम्म पिटक (ड) यापैकी नाही
- (2) मज्झिमनिकाय चा अर्थ खालील प्रमाणे आहे :
(अ) दिर्घ (ब) सामान्य
(क) संयुक्त (ड) मध्यम
- (3) जीवकसुत्ताचा विषय कोणता आहे ?
(अ) निवास (ब) आहार
(क) विहारं (ड) विचरण
- (4) मधुर सुत्ताचा विषय कोणता आहे ?
(अ) जाती व्यवस्था (ब) आहार व्यवस्था
(क) विहारं व्यवस्था (ड) यापैकी नाही
- (5) सुत्तनिपात हा ग्रंथ खालील ग्रंथातील आहे :
(अ) दिघनिकाय (ब) मज्झिमनिकाय
(क) खुद्दकनिकाय (ड) यापैकी नाही
- (6) राहुल सुत्तामध्ये किती गाथा आहेत ?
(अ) सहा (ब) सात
(क) आठ (ड) नऊ
- (7) सुत्तनिपात मध्ये हे सुत्त नाही :
(अ) मधुरसुत्त (ब) राहुलसुत्त
(क) धम्मिकसुत्त (ड) यापैकी नाही
- (8) राहुलसुत्त कोणत्या ग्रंथातील आहे ?
(अ) मज्झिमनिकाय (ब) धम्मपद
(क) सुत्तनिपात (ड) थेरीगाथा
- (9) धम्मिक सुत्तान किती गाथा आहेत ?
(अ) 15 (ब) 20
(क) 25 (ड) 29
- (10) थेरगाथा हा ग्रंथ कोणत्या स्वरूपाचा आहे ?
(अ) गद्यमय (ब) पद्यमय
(क) गद्यपद्य (ड) यापैकी नाही
- (11) अगिक भारद्वाजचा जन्म कोठे झाला ?
(अ) वेळुवन नगरात (ब) उक्कट्ठा नगरात
(क) श्रावस्ती नगरात (ड) यापैकी नाही
- (12) प्रथम बौद्ध संगिती कोठे झाली ?
(अ) वैशाली (ब) लुंबिनी
(क) राजगृह (ड) यापैकी नाही

